

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Haud aliter sensit ipse Leo, ac Romana synodus. Sed tamen intra Italiam convocari Concilium postulat à Theodosio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

dus, & latrocinium Ephesinum. Sed cum
 Dioscorus, qui primo loco censetur, sen-
 tentiam promeret qua deponendum esse
 Flavianum pronuntiabat, iste Dioscorus
 recusavit, Græco verbo utens, *ἠπαρτίσθη*
αὐτός. Legati verò Summi Pontificis huic sen-
 tentiæ intercesserunt, Latino verbo usi,
Contradicitur. Illustrissimus Cardinalis Per-
 ronius adhaerens antiquæ versionis hujus
 Concilij, existimat his omnino verbis Græ-
 cis significari *Appello à re*. Vnde occasionem
 sumit suspicandi corrupta esse acta isthæc,
 quòd verbis tantum generalibus concepta
 sit hæc appellatio, nec ad Papam fiat diser-
 tis verbis. Verum necessarium non est ad
 hæc extrema deveniri: quia, ut dixi, verba
 Flaviani, desumpta videlicet ex formula ju-
 ris, nihil aliud significant quàm recusari à se
 Dioscorum. Quoniam verò per illas tempe-
 states recusatio fiebat per modum appella-
 tionis, etiam post sententiam definitivam,
 non autem eo modo qui introductus dein
 fuit à Iustiniano, hinc factum ut Flavia-
 nus, Dioscorum recusans, ab eo quidem
 per consequentiam appellaverit, non tam-
 en conceptis verbis. Nam post habitum
 tandem Concilium libellum appellationis
 tradidit Legatis Summi Pontificis, sic tam-
 en ut ad solum Pontificem Romanum
 provocaverit. Necessitate autem coactus
 fuit ita agere, eò quòd reliqui Patriarchæ
 adessent in Concilio, solusque Romanus
 deesset, cujus sententia ob hoc ipsum inte-
 gra erat, tum quòd Legati publicè contra-
 dixissent depositioni Flaviani, tum etiam
 quòd epistola Leonis in causa fidei lecta
 non fuisset in synodo, tamen Legati id fre-
 quenter petiissent, & decretum ter fuisset
 à Dioscoro, qui tamen executionis hujus
 decreti curam omnem abjecit. Hujus dein
 repulsæ pœnas luit, cum ob hanc ipsam
 causam depositus est in Concilio Chalce-
 donensi.

II. Flavianum verò ad Leonem Papam
 provocasse, tradito Legatis libello appella-
 tionis, manifestè probatur ex epistola Im-
 peratoris Valentiniæ ad Theodosium, ex
 qua præterea colliguntur duo capita magni
 momenti, tum quoad auctoritatem Summi
 Pontificis, tum etiam quoad disciplinam
 illius ævi. Iam enim supra observavimus in
 capite sexto hujus libri definitiones fidei
 non potuisse decerni absque sententia Pon-
 tificis Romani. Dioscorus autem in Conci-
 lio Ephesino impedivit ne Leonis epistola
 legeretur, & per consequentiam impedivit
 ne sententia Leonis adversus hæresim Euy-
 tcheris publicaretur. Vnde concludit Va-
 lentinianus non obstare synodum Ephesi-

nam quin necesse sit ut causa deintegro ju-
 dicetur à Summo Pontifice, etiam quoad
 depositionem Flaviani; quòd de causa fi-
 dei ageretur, & quòd Flavianus ad eum
 provocasset juxta solennitatem Concilio-
 rum. Hæc sunt verba Valentiniæ ad
 Theodosium scribentis: *Quam* (id est, fi-
 dem) *nos à nostris majoribus traditam debemus*
*cum omni competenti devotione defendere, & dig-
 nitatem propria venerationis beato Petro Apo-
 stolo intemeratam & in nostris temporibus con-
 servare: quatenus beatissimus Romana civitatis*
*Episcopus, cui principatum sacerdotij super om-
 nes antiquitas contulit, locum habeat & faculta-
 tem de fide & sacerdotibus judicare. Hujus enim*
rei gratia, secundum solennitatem Conciliorum,
*& Constantinopolitanus Episcopus eum per libel-
 los appellavit, propter contentionem que orta est*
de fide.

III. Verum quemadmodum necessitas
 interventionis Summi Pontificis luculenter
 probatur auctoritate hujus epistolæ, sic ex
 iis quæ sequuntur (quem tamen locum lau-
 dare non consueverunt ij qui de contro-
 versis scribunt) manifestè patet necessa-
 rium prorsus fuisse ut quæstio illa fidei à
 Summo Pontifice judicaretur in Concilio
 Oecumenico, adhibitis suffragiis Episco-
 porum ex universo orbe. Ait enim Valenti-
 nianus: *Huic itaque postulanti* (id est, Leoni)
*& conjuranti salutem nostram communem an-
 nuere non negavi, quatenus ad tuam mansuetu-
 dinem petitionem meam ingererem, ut prædictus*
Sacerdos congregatis ex omni orbe etiam reliquis
*Sacerdotibus intra Italiam, omni præjudicio sub-
 moto, à principio omnem causam que vertitur,*
*solicite probatione cognoscens, sententiam fer-
 rat quam fides & ratio vere divinitatis expo-
 stulat.*

IV. Haud aliter sensit ipse Leo, ac Ro-
 mana synodus. Constat quippe eos causam
 fidei, aut Flaviani, quæ cohærebat quæ-
 stioni fidei in Concilio Ephesino pessum-
 data, non alibi judicandam censuisse quam
 in Concilio Oecumenico ex Episcopis
 Orientis & Occidentis conflato, quod tam-
 en intra Italiam convocari à Theodosio
 cupiebant. Quod liquidò patet ex epistola
 Leonis & synodi Romanæ, descripta in
 parte prima Concilij Chalcedonensis. *Cui*
*sacramento, inquit, id est, veræ dignita-
 tis & veræ humanitatis in Christo, quia im-
 piè nunc à paucis imprudentibus obviatur, omnes*
*partium nostrarum Ecclesie, omnes mansuetudi-
 ni vestra cum gemitibus & lacrymis supplicant*
Sacerdotes, ut quia & nostri fideliter reclamant,
*& eisdem libellum appellationis Flaviani Epif-
 copus dedit, generalem synodum jubeat intra*
Italiam celebrari, que omnes offensiones ita aut

L. ult. C. de sen-
 tentiis l. 16. & 18.
 C. de judiciis.

Epist. Valen-
 t. ad Theod.

part. 1.
 cap. 1.

repellat aut mitiget ne aliquid ultra sit vel in fide dubium vel in caritate divisum, convenientibus utique orientalium provinciarum Episcopis.

V. Sed Leonem ea de causa voluisse Flaviani negotium in Concilio generali tractare, quod quaestioni fidei connexum esset, docent verba haec ex eadem epistola: *Talemque ab ipso, id est, Dioscuro, prolaram esse sententiam, ut dum homo unus, id est, Flavianus, imperitur, in omnem Ecclesiam servetur. Quod nosti ab apostolica sede directi adeo impium & catholicae fidei esse contrarium viderunt ut ad consentiendum nulla potuerint oppressione compelli.* Ob hoc ipsum Valentinianus Imperator in laudata superius epistola ait depositionem Flaviani processisse ex quaestione fidei, intelligens videlicet orientales, si ratio haec abesset, non concessuros appellatori Flaviani, neque causae ejus revisioni consensuros.

VI. At Leo agnoscens quanta vis esset hujus rationis, epistolae suae inseruit canonem Sardicensem, ut ostenderet aequum esse post appellationem Flaviani ut nova synodus Romae haberetur, nihilque interrim innovaretur. Canones enim Sardicenses ab annis plus minus triginta in Occidente recepti erant, laudati à Zozimo tanquam à synodo Nicæna petiti. Cujus vestigiis inharens Leo, illos ex eadem synodo laudat: *Quam autem post appellationem interpositam, inquit, hoc necessario postuletur, canonum Nicæa habitorum decreta restantur, quae à totius mundi sunt Sacerdotibus constituta, quaeque subter annexa sunt.* Exemplar hujus canonis extat in calce hujus epistolae, non quidem inter epistolas Leonis, sed in calce versionis Graecae quae extat in actis Concilij Chalcedonensis; ubi quoque descriptus est canon quartus Sardicensis, paraphrasticè tamen, & corruptus à librario. Et corruptio nem quidem jam alij deprehenderunt. Nemo tamen haecenus ei medicinam adhibere tentavit. Perturbatus est autem sensus canonis in his praecipue verbis: *Και διευκαρτέματο εν πόλι τῆς χειρὸν κωνσταντινου πόλις πρυματος.* Anxij sunt eruditi in investigando sensu horum verborum, *εν πόλι τῆς χειρὸν*, quae nihil significant. Ego verò existimo legendum esse *εν πόλι τῆς Ρωμῆων*: quae verba cum per abbreviationem scripta essent, erroris occasionem praebuerunt. Atque secundum hanc emendationem sic verti debet hic locus: *Et protestatus sit in urbe Roma negotium esse peragendum.* quod probatur ex ultimis verbis exemplaris hujus canonis, quae sic habent: *ει μη τῶν τῆς ἐκείσε κερτῶν δέχεται ἡ ὄρον.* Canon autem Sardicensis quartus jubet ne quis in locum Episcopi de-

positi substituat *priusquam Romanus Episcopus sententiam tulerit.* Itaque necessarium est ut in eo exemplari voces *κερτῶν ἐκείσε*, id est, *judices qui sunt ibi*, significant Romanos: quos tamen cum significare non possint nisi ratione habita verborum quae praecesserunt, necessaria est emendatio quam proposuimus, *εν πόλι τῆς Ρωμῆων.*

VII. Quæri potest quid intellexerit Imperator Valentinianus, dum scriberet Flavianum scripto appellasse Pontificem Romanum secundum morem Conciliorum. Illustrissimus Cardinalis Perronius hunc esse eorum verborum sensum putat, eam nimirum fuisse synodorum consuetudinem, ut appellationes admitterent ad Summum Pontificem; ac statim eam consuetudinem arcessit à canonibus Sardicensibus. Verum verba ipsa aperte repugnant huic interpretationi. Nam cum, ut docet Concilium Africanum, *quædam canone consent, & quædam consuetudine*, planum est Valentinianum, cum Flaviani facinus tribuit consuetudini, ejus originem non perere à canonibus Sardicensibus. Præterea non loquitur in singulari, hanc esse consuetudinem Concilij, sed Conciliorum in plurali, quod coërceri non potest ad solum Sardicense Concilium. Verum itaque sensum indicat vetus versio Concilij Chalcedonensis, quae habet: *Secundum solennitatem Conciliorum eum per libellos appellavit.* Verba enim illa, *secundum solennitatem Conciliorum*, respondent Graecis illis, *εν τῶν τῆς συνόδων.* Significant autem Flavianum appellasse, non solum viva voce, & in aures, ut acciderat Eutycheti, sed *per libellum*, hoc est, scripto, *secundum solennitatem Conciliorum*, id est, Conciliorum provincialium, à quibus ad synodos superiores appellabatur *per libellum*, id est, libellum appellatorium. Tametsi enim juxta leges liceat appellare viva voce *inter acta*, aut etiam scripto, libello videlicet appellatorio, in quo continebantur nomina ejus qui appellabat, tum etiam alterius partis, & sententia à qua appellabatur, nihilominus secundum morem Conciliorum appellatio fieri debebat *servatis scripturae solennibus*; quemadmodum docet hic locus, qui prorsus singularis est; retinuitque in contextu Graeco vocabulum istud Latinum, *Libellus*, quod appellationibus proprium est.

Epist. Valent. ad Theodot. part. 1. Conc. Chalced. c. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Vide supra cap. 6. §. 5.

L. 1. & s. ff. de appellat.

CAPVT VIII.

Synopsis.

I. Dioscori savitia affixit etiam Theodoretum Sc ij